ਪਾਠ-8

ਇਮੇਜ ਐਡਿਟਿੰਗ ਅਤੇ ਫਾਇਲ ਕਨਵਰਜਨ ਟੂਲਜ

ਅਭਿਆਸ:-

ਪ੍ਰ:1 ਬਹੁਪੰਸਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

I.	ਟੂਲ ਫਰੀ ਹੈਂਡ ਨਾਲ ਡਰਾਇੰਗ ਨੂੰ ਸਿਲੇਕਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।					
	a. Fuzzy selection	b.	Lasso			
	c. Text	d.	Bucket Fill			
II.	Shift+C ਦੀ ਸ਼ਾਰਟਕਟ ਕੀਅਜ ਹੈ।					
	a. ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਇਮੇਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ		b. ਲੇਅਰ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ			
	c. ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਕਾਪੀ ਕਰਨ ਲਈ		d. ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਕਰਾਪ ਕਰਨ ਲਈ			
III.	Scale ਆਪਸ਼ਨ ਇਮੇਜ ਦਾ ਬਦਰ	ਲਣ ਲਈ	ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।			
	a. ਰੰਗ(Color)	b.	ਆਕਾਰ ਸਾਇਜ			
	c. ਕੰਟਰਾਸਟ (Contrast) d.		ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ (ALL of the above)			
IV.	∨ਸ਼ੀਟਸ ਦਾ ਉਹ ਸਮੂਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਨਜਰ ਆਉਂਦੀਆਂ					
	a. Masking	b.	Tools			
c. Layers d		d.	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ			
V.	ਟੂਲ ਐਕਟਿਵ ਲੇਅਰ ਦੀ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਕਾਪੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।					
	a. Smudge Tool	b.	Dodge Tool			
	c. Perspective Tool	d	Duplicate Layer			
ਉੱਤਰ:	l) Lasso II) उमर्द	ੀਰ ਨੂੰ ਕ	ਰਾਪ ਕਰਨ ਲਈ			

III) শব্দ্র IV) Layers

V) Duplicate Layer

ਪ੍ਰ:2 ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:_

- ।. <u>Layer</u> ਨੂੰ ਰੀਸਾਇਜ ਕਰਨ ਲਈ ਟੂਲਟੂਲ਼ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ॥. Layer ਨੂੰ ਮੂਵ ਕਰਨ ਲਈ ਟੂਲ਼ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- III. Objects ਨੂੰ Canvas ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ...... ਟੂਲ਼ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- IV. ਜਦੋਂ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਕੁਆਲਟੀ ਘੱਟਦੀ ਹੈ।
- V. ______ ਇਮੇਜ ਵਿੰਡੋ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਤਸਵੀਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
- ਉੱਤਰ: I) Scale Layer II) Move
 - ll) ਇਰੇਜਰ lll) ਸਕੇਲਡ
 - V) ਕੈਨਵਸ

ਪ੍ਰ:3 ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:_ (4_5) ਲਾਇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ

।. ਇਮੇਜ ਐਡੀਟਿੰਗ (Image Editing) ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਇਮੇਜ ਵਿੱਚ ਜਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਾਵ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਫੋਟੋ ਦਾ ਸਾਇਜ ਵੱਡਾ ਜਾਂ ਛੋਟਾ ਕਰਨਾ, color correction ਕਰਨੀ, brightness ਅਤੇ contrast ਠੀਕ ਕਰਨਾ, crop, rotate, flip ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਇਮੇਜ ਐਡੀਟਿੰਗ(Image editing) ਜਾਂ ਰੀਟਚਿੰਗ (retouching) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- ।।. GIMP ਵਿੱਚ ਮਾਸਕ (Mask) ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
- ਉੱਤਰ: ਮਾਸਕ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਲੇਅਰ ਜੋ ਹੋਰ ਲੇਅਰ ਦੇ ਲਈ ਬਣਾਈ ਜਾਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਲੇਅਰ ਦੀ ਕਪੈਸਟੀ/ਟਰਾਂਸਪਰੈਸੀ(capacity/transparency) ਸੈਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਮਾਸਕ ਮੁੱਖ ਪਰਤ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਐਡਿਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।
- III. GIMP ਵਿੱਚ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਕਾਪੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

- ਉੱਤਰ: ਅਸਲ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਐਡਿਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਕਾਪੀ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸਲ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਡੁਲਪੀਕੇਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ Image ---> Duplicate ਜਾਂ CTRL+D ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- IV. GIMP ਵਿੱਚ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਲਿਖੋ।
 - ਉੱਤਰ: ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਇਮੇਜ/ਕੈਨਵਸ ਵਿੰਡੋ ਤੇ ਮਾਊਸ ਨਾਲ Double Click ਕਰੋ ਜਾਂ CTRL+O ਜਾਂ File ----> Open ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। Open ਡਾਇਲਾਗ ਬਾਕਸ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਸਿਲੈਕਟ ਕਰਕੇ ਐਡਿਟ ਕਰਨ ਲਈ ਖੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- V. ਪੂਰੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ:-

gif. Graphic Interchange Format (ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਇੰਟਰਚੇਂਜ ਫਾਰਮੈਟ) png. Portable Network Graphic (ਪੋਰਟੇਬਲ ਨੈਟਵਰਕ ਗ੍ਰਾਫਿਕ) tif. Tagged Image File Format (ਟੈਗਡ ਇਮੇਜ ਫਾਇਲ ਫਾਰਮੈਟ) jpg. Joint Photographic Expert Group (ਜੁਆਇੰਟ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਐਕਸਪਰਟ ਗਰੁੱਪ) psd. (Photoshop Document) ਫੋਟੋਸ਼ਾਪ ਡਾਕੂਮੈਂਟ bmp. (Bitmap Picture) ਬਿੱਟਮੈਪ ਪਿਕਚਰਜ

- ਪ੍ਰ: 3 ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (10_15 ਲਾਇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ)
- i. GIMP ਵਿੱਚ ਕੋਈ 4 ਟੁਲਜ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਸਮਝਾਓ?

Selection Tools: ਇਹ ਟੂਲ ਐਕਟਿਵ ਲੇਅਰ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਸਿਲੈਕਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਟੂਲ ਦੀ ਆਪਣੀ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ Tool Box ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(i) Eraser Tool: ਇਹ ਟੂਲ ਐਕਟਿਵ ਲੇਅਰ, ਭਾਵ Current Layer, ਦੇ ਏਰੀਏ ਨੂੰ ਡਿਲੀਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਜੇਕਰ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਲਫਾ ਚੈਨਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਟੂਲ <u>ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ</u> ਕਲਰ ਨਾਲ ਹੀ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਏਰੀਆ ਇਰੇਜ ਕਰੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਅਲਫਾ ਚੈਨਲ ਮੈਜੂਦ ਹੈ ਤਾਂ ਟਰਾਂਸਪੇਰੈਂਟ ਕਲਰ ਨਾਲ ਇਹ ਟੂਲ ਏਰੀਆ ਇਰੇਜ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

- (ii) Text Tool: ਇਸ ਟੂਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤਸਵੀਰ ਤੇ ਟੈਕਸਟ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਟੂਲ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਲਈ Tools → Text ਕਮਾਂਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। tool box ਵਿੱਚੋਂ A ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਕੇ ਵੀ ਟੈਕਸਟ ਟੁਲ ਐਕਟਿਵ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (iii) Move Tool: ਇਹ ਟੂਲ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ, ਭਾਵ ਟੈਕਸਟ, ਲੇਅਰਜ ਆਦਿ ਨੂੰ ਮੂਵ ਕਰਨ ਲਈ (ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਬਦਲਣ ਲਈ) ਵਰਤਿਆ ਜਾਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਟੂਲ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਲਈ Tools → Transformation Tools ____ Move ਕਮਾਂਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਜਾਂ Tool Box ਵਿੱਚੋਂ ਮੂਵ ਟੂਲ ਆਈਕਨ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।
- II. GIMP ਵਿੱਚ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਸਾਇਜ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- ਉੱਤਰ: ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਸਾਇਜ ਬਦਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ. ਭਾਵ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਚੈੜਾਈ ਜਾਂ ਉਚਾਈ ਵਧਾਉਣੀ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਦੀ dimention ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਬਦਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੀਸਾਇਜ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਸਾਇਜ ਬਦਲਣ ਲਈ Image ---> Scale Image ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। Width ਅਤੇ Hight ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲੋ। GIMP ਯੂਨਿਟ ਬਦਲਣ ਦੀ ਵੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ px, percentage, centimeter, meters, inches, feet,

Scale Ima [images] (imp	ige orted)-1			3
Image Size				
Width:	190			
Height:	265		px 🗸	
	190 = 265 p	pixels		
X resolution:	300.000	8		
Y resolution:	300.000		pixels/in 🗸	
Quality				
Interpolation:	Cubic			~
Help	Res	et	Scale	Cancel

- ווו. GIMP ਵਿੱਚ Layers ਕੀ ਹੁੰਦੀਆ ਹਨ?
- ਉੱਤਰ: Layers ਤੋਂ ਭਾਵ Stack of Slides ਹੈ। Layers ਸ਼ੀਟਸ ਦਾ ਉਹ ਸਮੂਹ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਦੁਜੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਨਜਰ ਆਉਂਦੀਆ ਹਨ। ਤਸਵੀਰ ਇੱਕ ਤਂ ਵੱਧ Layers ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ Maximum Layers ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਮੈਮਰੀ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ

ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸ਼ਕਤੀਸਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਆਦਾ ਮੈਮਰੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨ੍ਹੀਆਂ ਮਰਜੀ Layers ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਇੱਕ Layer ਨੂੰ ਬਾਕੀ Layers ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਇਕੱਲਿਆਂ ਐਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। Layers ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸੈਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਚਲੀ Layer ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। Layers ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੋਰ ਲੇਅਰਜ ਦੇ ਉੱਪਰ ਜਾਂ ਨੀਚੇ ਸੈਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ Layers ਨੂੰ ਗਰੁੱਪ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Layers ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ Layers Dialog Box ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। Duplicate Layer Tool ਐਕਟਿਵ ਲੇਅਰ ਦੀ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਕਾਪੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- IV. GIMP ਵਿੱਚ ਵੈੱਬਸਾਇਟ ਲਈ ਤਸਵੀਰ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- ਉੱਤਰ: ਨਵੀਂ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ File > New ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ CTRL+N ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਫਾਇਲ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ Create a New Image ਡਾਇਲਾਗ ਬਾਕਸ ਖੁਲ੍ਹੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਚੋੜਾਈ ਅਤੇ ਉੱਚਾਈ ਸੈਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਧੇਰੇ ਸੈਟਿੰਗਜ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਹੈ ਤਾਂ Advance Option ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।
- IV. GIMP ਵਿੱਚ ਇਮੇਜ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
- ਉੱਤਰ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਐਡਿਟ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਸ ਤਸਵੀਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।ਤਸਵੀਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਸੀਂ Image ---> Properties ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ALT+ENTER ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਕੀਅਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਤਸਵੀਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਕਸਲਜ ਵਿੱਚ ਸਾਇਜ ,ਪ੍ਰਿੰਟ ਸਾਇਜ,

ਰੇਜੋਲਿਊਸ਼ਨ,ਫਾਇਲ ਦਾ ਨਾਮ,ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਫਾਇਲ ਸਾਇਜਸ ਫਾਇਲ ਟਾਇਪ ਆਦਿ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

